

DOBROGEA JUNA

Voi de acumă, sătarești de un Stat unde nu vînția arbitrală, ei nu-
găi legă, deschisă și învinșățială de Națiune, hotărâtă și cărăuște.
(Cin Proclamația Domnitorului, de la 14 Noiembrie 1878).

ABONAMENTE:
Pe an an 12 Lei Pe 6 luni 6 Lei
Pentru preșo și invățători gratuit
— Anunțuri și reclame după invocări —

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL DOBROGEAN

FONDATOR-PROPRIETAR:
CONSTANTIN N. SARRY

RREDACȚIA, BUCUREȘTI, str. Pătrașcu-Vodă, 3
ADMINISTRAȚIA, CONSTANȚA, Str. Dobrogeanilor No. 28
Manuscrisle nu se încopiază

NUMELE DE FAMILIE LA TĂRANII ROMÂNI

Notarul comunei Cavaciar, prințr'un raport, pună pe tapet o chestiune foarte importantă.

Intr-un raport adresat administratorului plășii respective, d. V. Enăchescu, notarul comunei Cavaciar, ridică una din cele mai interesante chestiuni în legătură cu viața țărănească, aceea a dispariției numelor de familie la țărani, dispariție datorită, după d-sa, „vremurilor (?)”, preoților și chiar vechilor notari.

D-l Enăchescu demonstrează cu suficiență în zisul raport confuzia la care dă naștere această dispariție — prin moștenirea nu a numelui de familie, ci a celui obișnuit al tatălui sau bunicului, cari sunt asemănătoare, iar, uneori identice, — și greutatea pentru orice autoritate din sat de-a distinge pe locuitor după numele de familiile actuale, arătând în același timp cu un exemplu local cum vechile nume de familii, pe care țărani români de sigur că le-au avut, s-au conservat în Ardeal, devenind aproape un obiceiu înrădăcinat. Și, în sfârșit, cere d-sa instituirea unei comisiuni în fiecare comună, compusă din învățător, preot și notar, care să cerceteze pe fiecare locuitor asupra numelui vechiu de familie obișnuit la înaintașii lui direcți, sau asupra poștelelor avute, stabilind astfel odată pentru totdeauna, numele de familii ale tuturor locuitorilor.

Rău care face obiectul raportului notarului din Cavaciar, e cunoscut de toți cei ce trăiesc la sate și de cei ce au cercetat cu simpatie și interes viața rurală. El s-a întins chiar și în orașe, deși sub altă înțelesare.

Netăgăduit, țărani români, din cele mai îndepărțate timpuri, și-au avut numele lor de familie datorite unor acte de viteje, unor defecte personale, fizice sau morale, ale înaintașilor, unor însușiri deosebitoare, unor îndeletniciri puțin comune. De multe ori, odată cu înălțarea domnească venia și numele de familie al casei unui Român. Cine a cercetat cu demântul documentele, adică zapisele, scrisorile, răvășele, hotărârile domnești, etc., din trecutul nostru, s-a putut încredea de acest adevăr. Ele misună de nume de familii românești.

Cu începutul de modernizare a țărilor române, cu invazia funcționarilor prin sate, dispără acest obiceiu, înrădăcinat până atunci, și norma nouă, deși proastă, li ia locul. Nici crășești, care au primit, mai ales în vremile din urmă, o infuzie de elemente țărănești, n-au fost scutite de acest râu social.

Dacă în sat dispără o porcă transformată în nume de familie (fiul lui Marin Trăsniță devine Ion Marin), la oraș se schimbă înșăși forma numelui tatălui prin adăugirea lui „escu” în coadă (Ion Marinescu). Aceasta e un fenomen foarte frecvent la orașenii, în desjuns de cunoscut de cei ce urmăresc paginile dezagreabile ale „Monitorului Oficial”.

E un râu, desigur, care trebuie să dispară, cu atât mai mult, cu cât el încă nu s-a generalizat peste toată întinderea pământului românesc (Ardeal, Moldova, Bucovina, rezistățile tentaționali). Astăzi, trecând în revistă numele tuturor locuitorilor unei comune să fi frapat de lipsa poștelelor sau a vechilor forme de denumire a familiilor. Pretutindeni, nume comune, obișnuit de boala. Urmările acestui râu sunt mai grave decât le arată d. Enăchescu: Ele nu se mărgineste numai la dificultățile ce creștesc funcționarilor comunalni, ci merg mult mai adânc. Cu fiecare pierdere pierdești în viață unei familii, dispără puterea care da coherență tuturor urmărilor unei reale familii, producând

D. Nicolae Rădulescu-Dobrogea

Cătă plăcere simjim atunci, când printre organele acestei stată de importante pe căt de compromise instituțiuni, cu este Administrația, - întâlnim elemente sărgioase, conștincioase și cinstite! Și mai ales, când aceste „păsări rare” își trag obârșia din jumătatele Dobrogei, plăcerile noastre nemărginite fi la locul întărită o mandrie din toate punctele de vedere îndreptățită.

E cazul administratorului plășii Ostrov, fost nu de mult în capul plășii Hârsova — locul său natal — de unde a trebuit să plece din considerații... politice, spre a se refugia în Cadrilater, de unde a fost adus la Ostrov.

Dese de curând în administrație, amical nostru, d. N. Rădulescu-Dobrogea, a lăsat, și pe unde a trecut, urme de bun și conștient slujba al statului, — și certificat ce reproducem mai jos, eliberat d-sale de către d. Cămărășescu, prefectul județului Durostor, numai după cîteva luni de serviciu, face această vorbitoare și prejoasă dovdă.

N. Rădulescu-Dobrogea, se prezintă într-o tempă după audiența delegaților dobrogene, se prezintă Regelui tot la Sinaia, într-o sămbătă, ministrul de resort, spre a-i supune semnatuirea decretului pentru convocarea colegiilor electorale paralelement din Dobrogea.

Regelui fusese aflată încă de atunci de către persoane, care conduceau majorarea și într-o modificație a legii, dar nu a fost dată în vîltag dîntr-un sentiment de înțelegere.

Ministrul a trebuit să place cu decretul sesizat de Regel, pentru a se înăpoia mai târziu cu legea modificată, îndulcînd, în sensul recomandării Suveranului, care înțelegea ca să devină interesele superioare ale statului Sdu.

Și iată deci cum Regel Carol I, printre altele nemurătoare acte de solicitudine pentru Dobrogea și Dobrogea, a făcut și una din cele mai înalte opere de dreptate socială, îndurând prin inițiativa și împodobind județului Durostor, numai după cîteva luni de serviciu, face această vorbitoare și prejoasă dovdă.

„Dacă serviciul d-lui Rădulescu-Dobrogea a fost brusc întrerupt, am avut totuși timpul să aprofici eminențele d-sale înzintări de bun administrator.

D. Rădulescu-Dobrogea, este un funcționar pricinut, energetic, sărbătoritor, experimental și înstrăinat cu un lucru dozeabil.

„În scurtă vreme a reușit să dăă plășii cea mai bună organizare și să implice interesele locuitorilor într-o imprejură delicate create de anexație”.

In urma acestor lăudabile servicii, d. Cămărășescu a crezut că o datorie să intervini personal, în lume, pentru decorarea cu „Stema României”. În gradul de căsătorie a institutului său subaltern.

Felicitem călduros pe acest meritos funcționar și concetențean, și om și înțelept, dacă am avea prilejul să facem căt de des suvenirea constatării.

CR-SAR.

Regele Carol I și Dobrogea

Succesul că înțelegea să deponă pe totuși Dobrogea și afă cui datează ei recunoașterea pentru obținerea drepturilor politice.

Voi arăta în linii generale și atât că permite spațiul unui articol de ziare, gamă-za nu să fie calveau — prin care Dobrogea au trecut până la căpătarea în mod definitiv și echivalentă a drepturilor politice și voia stăru, printre martirizare postumă, rămasă cunoștu numai în cercul cătoror, asupra celui ce se cuvine totuși recunoașterea noastră, pentru soliciținările acordări Dobrogeilor în toate ocaziunile și în toate imprejurările.

Este aceasta și exprimarea unui sentiment de venerație, de profundă gratitudine, și mai ales este o sacru datorie de a devoluți în toată splendoarea comoră susținătoare a celui mai drept și înțelept Soveran, de a da în vîltag opera uriașă de dreptate socială, ce a fost cu dărnicie imprăștiată pretul său, pentru a reda astfel o monumentală epopee a timpului în care a trăit.

Legă pentru acordarea drepturilor politice Dobrogeilor a fost alcătuită, pentru prima oară, în anul 1909, în mod incomplet, și a suferit din această cauză mai multe modificări până la 1911, toate însă fără nici un folos real pentru Dobrogea, cărora nu le aducea aproape nici o ameliorare în situația lor primitive.

La terminarea operațiunilor comisiunilor de verificare a titlurilor, când s-au făcut societățile, s-a constatat că rămasese streină în jura lor un considerabil număr de Dobrogea, printre cari se numără, — ca o suverană chintență de nedreptate — și un falnic conceționat, oțean supraviețuitor din armata lui Cusa-Poșă.

Era firesc să se producă atunci o mare perturbare printre Dobrogea, cărora nu le aduceau și capitolul de Tării și în mod absolut gratuit. Prefectura a dispus ca toate autoritățile administrative și polițienești săndore să aducă la cunoștință orice abuz, atunci când se va lăsa plată pentru înscrierile acestora, lăudând declaratiile locuitorilor pagubite și declaratiile martorilor și încheind acte necesare pentru urmărirea vinovaților.

„Funcționarii abuvi, pe lângă că vor fi dată judecății, vor fi revocați de înălțare și încărcării lor”.

Circulara aceasta recentă, privind lucările unor comisiuni ce funcționează de mai bine de trei luni de zile, ne dă măsura nu numai a bașibuzucismului funcționarilor „model”, din Dobrogea Nouă, ci și de acea capacitatea și sefilor lor.

Circulara aceasta, provocată fără întâială de fapte și încăpăținută pe mâna tuturor prin intinse publicitate ce i s-a dat, nu furnizează numai o armă puternică în mâna acelora, care urmăresc de aproape acțiunea noastră „civilizatoare” din provincia cucerită, ci constituie și un certificat de cea mai crasă nedestoinicie, pe care un administrator public și-l apută de să-și vredoață.

Pilda cu Dobrogea veche pare din ne-norocire, a nu ne să slujit la nimic!

Asură Administrației din orașul Cadrilater în general și asupra celei comunitare în special, voi reveni pe larg. O socot aceasta ca o datorie.

DEALUNGUL DOBROGEI NOUİ

NOTE ȘI IMPRESIUNI

Comunicația cu Cadrilaterul

Să incep prin a stăru asupra însemnată covârșitoare a căilor și mijloacelor de comunicație? O găsesc de prisos. Nevoia imperioasă a unor legături că mai lesnicioase și sigure, mai ales când e vorba de o provincie nouă, și evident că a preocupat din primele zile ale anexării Cadrilaterului, guvernul noastră, care —

spre a răscumpăra parțial păcatul săvârșit față de Tulcea, rămasă până azi izolată de restul țării — și a grăbit să pună în execuție o rețea întreagă de drumuri, care să facă provincia anexată anul trecut, că mai accesibilă tuturor.

Lăsând deocamdată și subsemnatul — alături de antreprenori și personalul de supraveghere — soliditatea acestor lucrări pe ei doilea plan, trebuie să recunosc că activitatea cu care ele se execută nu lasă nimic de dorit. Cele două artere principale care leagă Dobrogea Nouă de Capitală și Constanța, prin Silistra și Caraorman, sunt de mult întregite și date circulației, șoseaua Balic-Mangalia și într-o bună parte executată, alte drumuri laterale sunt pe punctul de a fi terminate, și însăși calea ferată Bazargic-Mircea-Vodă va fi pusă în circulație în iarna curentă.

Vigilenta aceasta nu scapă observației atenției și indigenilor, cu atât mai impresionant, cu atât și că de la deșertul sălii de trai lumi de zile, ne dă măsura nu numai a bașibuzucismului funcționarilor „model”, din Dobrogea Nouă, ci și de acea capacitatea și sefilor lor.

Circulara aceasta, provocată fără întâială de fapte și încăpăținută pe mâna tuturor prin intinse publicitate ce i s-a dat, nu furnizează numai o armă puternică în mâna acelora, care urmăresc de aproape acțiunea noastră „civilizatoare” din provincia cucerită, ci constituie și un certificat de cea mai crasă nedestoinicie, pe care un administrator public și-l apută de să-și vredoață.

Asură Administrației din orașul Cadrilater în general și asupra celei comunitare în special, voi reveni pe larg. O socot aceasta ca o datorie.

Cereți și vi se va da!

Si nu n. și Administrația propriu zisă păcătuește în nouile teritorii, ci tot ce e investit, sub orice formă, cu „puterea”, cauță să și manifește... autoritatea.

Astfel, proprietarul casei în care e instalat „Cercul intim” din Balic — instiție care, căt timp a fost în localitate d. maior Panaiteanu, întemeietorul și fondatorul său președinte, a îndeplinit un frumos rol — proprietarul acelei case, zic, un Bulgar, îndrăznește, după trei luni expirare, să pretează chirie, a fost crăpată peste față și peste urechi timp de cîteva minute, în vîzul celorlați membrilor ai acestui așezământ, înfințat, cîcă, ca să stabilească legături că mai strânsă între toate elementele culte din acel oraș și să ajute astfel că mai mult la opera noastră națională într-o provincie de curând lăsată sub... scutul Belgiei Orientului...

Acelaș „erou” — nomina odiosa — în loc să procedeze la fel cu un alt Bulgar, care l-a amenințat cu moartea, s-a mărginit numai să lădea în judecătă. Procesul s-a înșăpat în zia de 16 c. și judecătorul de pace și-a declinat competența.

Sunt judecători la B.azargic!

Vorbind de judecători, găsesc prilejul să nemerit să mă opresc puțin și asupra lor.

Justiția, care trebuie să fie ușor deținută, este înțeleasă. Ca să citești un exemplu: O condamnare de trei luni de închisoare, pronunțată de un judecător oare-care, a fost redusă de instanță superioră la 15 lei amendă.

Chestiunea oboarelor

Odată cu aplicarea legilor noastre în noua provincie, s-a căutat să se dea și oboarelor de cereale și organizație identice cu a lor noastre. Vom discuta altă dată în mod special această importanță chestiune, întrucât „trecrea” în discuție, privitoare pe clasa cea mai numerosă și cea mai puțin accesibilă de cunoștințe noi, mai ales într-o materie care se conudenă cu însăși viața sa, — găsesc că a fost foarte brusc și ca atare a simas cu desăvârșire adăpostită.

Ca consecință a acestei trecrei bruse de la un sistem de desăvârșire a producătorilor la altul cu total deosebit, astăzi țărani din partea locului sunt fură la căntar, mai rău ca în codru. Controlul și îzvorul și pregeudinile oboarelor credință la persoanele interesante direct sau indirect în cauză. Sună lucru de care m-am convingut personal și asupra lor voi înzinta amănunte într-o cronică viitoare.

Const. N. Sarry

RETEVEIE

Păstrând proprietatele

Dacă pe minimă distanță Constanța-Balic împinge S. M. R. să fure din zicea său de căsătorie a său de căsătorie, căi său de căsătorie să se impună interesele locuitorilor într-o imprejură delicate create de anexație.

„Lui dar, pioasă și eternă amintire! Lui recunoașterea!”

Constatări

Gheorghe

FARMACIA ENGLEZĂ

CONSTANȚA, STR. CAROL

Reorganizată și aprovizionată din nou cu toate felurile de medicamente farmaceutice, chimice și droguțe, din cele mai renumite fabrici din străinătate, prezență și cu specia, și indigenă.

Tot felul de material de pașamant de prima calitate

Obiecte de chirurgie, precum: ubură, canule, șiruri și alte diverse obiecte de gudur și ușădă.

Săpunuri medicinale de toaletă

Articole de higienă și cosmetice: Parfumerie în sticle și enzile conținute diferite cu graniță.

Apă de Colonia cu kgr.

În special recomandă preparații proprii precum: Apă pentru gură și apă contra căderii părului. Pastă și prafuri pentru dinți.

Prepară la cerere orice fel de siropuri, lichioruri și rinuri tonice pentru copii și adulți, — care pot înlocui cu succes preparații străine sub formă de „specializații”.

Oferă servicii prompt și continuu sub conducerea personală a farmațistului.

GH. CONSTANTINIDE

BANCA DOBROGEI

MEDJIDIA

SOCIETATE ANONIMĂ
CAPITAL LEI 1.000.000

Adresa Teligr. DOBROGEABANC

Banca Dobrogei face urmări operații de bancă și în special:

a) Scontare cambii, mandate, emisiuni și titluri egale la sorți;

b) la parte la tot felul de emisiuni de titluri de Stat, de orașe, pe județe, sau de societăți particulare și participă la construirea de societăți comerciale și industriale;

c) Primele efecte în deposit și nume în cont-curent și specie trușnicare cu termene și procente conveniente;

d) Face împrumuturi contre gaj comerciale, sau cu acte astenice și primege cedunile de tot felul;

e) Face împrumuturi în cont-curent contra gaj de titluri, de efecte comerciale, sau pe garanții ipotecare;

f) Împrumută pe garanții, pe mărfuri, care vor fi constituite în gaj, etc.

g) Face împrumuturi pe titluri și efecte publice emise de Stat, județe, comune și de societăți comerciale sau industriale;

h) Cumpără și vinde titluri și efecte prevăzute în aliniatul precedent;

i) Face schimb de monede de tot felul sau de billete de Banca străine;

j) Cumpără și vinde acoperișuri străinătăji tractă la vedere sau cu termene, cenușă și vîrste;

k) Acceptă sau plătește trate, securi sau vîrste într-o tranzacție de correspunzătoare;

l) Se înstărește cu operațiuni de comisioane și de incasări;

m) Se înstărește să dea garanții sau astenii;

n) Se împrumută cu garanție de efecte de imobile sau pe creditul ei personal;

o) Emite obligații unei perioade lungi;

p) Renoncează sau cedunizează cedunile n-

q) Iși deschide conturi curente la orice casă din teră sau din străinătate;

r) Cumpără imobile când și cum îi necesită pentru localul său, sau pentru realizarea unei creații;

s) Inchiriază și/ sau din tezaurul său pentru plăcute de bani sau de valori.

BIROU TECHNIC

— FONDAT IN 1886 —

AL ARHITECTULUI

DOLF LINTZ

Sr. Major Gurescu No. 32
execuții: planuri, devize, canalizări,
conducătoare de apă, supravegheri
de construcții, etc.

ZAHARIA ZAMFIRESCU

CONSTANȚA

Strada Carol, Nr. 137

Inchirieri și vânzări de sasi, mu-

șamale și folieri

Pânzeturii groase și subțiri

Stocuri de Masla Standard

Transporturi de mărfuri, pătrăi și pacală
de cire marimă

Expediții promptă

— și cu prețuri moderate

SFÂRȘITUL IOBAGILOR

În memoria Românilor ardeleni morți în Galicia.

Ne-am născut cu gândul și cu dorul mare,
Dar n'a fost norocul pentru noi sub soare;
Fructul truții noastre n'are rost de fel —
Veșnic doar străinul s'a înfrapat din el!

Vîta noastră, span isvoadie bătrâne,
Ai și fost podoba vremilor străbune.
Nu stiu te pozișă și ar putea numi,
Leul ce 'n sclavia cuștei va muri.

Fentru dușmani frații mor în furi străine;
Cei rămași acasă ar muri mai bine;
Frânti de lanțuri grele gem rămași frații...
Noi „cântăm” arăsu, de peste Carpați!

— „Mergi la bătălie, pentru fară mori
— Și-ți va fi mormântul cununat cu flori !
...Vai ! La bătălie, mort pentru străini,
Cruce n'ai L. — Mormântu-i cununat cu spini L...

De-o să-mi blestemă, mumo, dușmanul, vrcoadă,
Blestemă-l să moard 'n fără înstrăinată...
Să moard apărându-și chiar dușmanul său...
Chin mai mare, mumo, nu-i dea Dumnezeu !

...Ne-am născut cu gândul și cu dorul mare,
Dar n'avem, mămuco, nici o sărbătoare...
Dorul vieții noastre n'are rost de fel —
Să s'allege praf și pulbere de el !

...Rădănești cu bine, sfinte visuri dragi...
— Cin' să stea de partea bieților iobagi ? —
Leii mor ca leii — Neamțul bine șiie ! —
— Spune... de ce plângem ? dulce Românie L...

CRUȚIU-DE-LASĂLĂSTE

GEOGRAFIA DOBROGEI

FORMAREA DELTEI DUNĂREI

de Mihail M. IONESCU-DOBROGEANU

— Introducere. — Cu dezvoltarea pe care a iuăt-o azi studiul geografiei moderne, domeniul acestui știință a devenit așa de întins, încât tu, cercetător, nu și ducătrebuc să te oprești undeva cu cercetările tale, ca să pozișe: „în fine nimic nu ne-a mai rămas necunoscut într-o reținute”.

Dacă geodesie, climatologie, geologia, oceanografia, limnologia, geografia botanică, zoogeografia, antropogeografia etc., cu numeroasele lor diviziuni și sub-diviziuni, îmbinăsează fiecare în parte, sau poate elibări toate la o lăță, studiul unui astfel de oceان să fie deosebit de dificil.

Înălțarea, între aceste științe ajutătoare, cauzelor existenței unor fenomene geografice, deduse din existența sau lipsa altor, revin în sarcina geografei științifice, explicative—ăi putea-o numi geografie regională, care formează—este adesea—baza studiilor geografice.

Înălțarea, între aceste științe ajutătoare, cauzelor existenței unor fenomene geografice, deduse din existența sau lipsa altor, revin în sarcina geografei științifice, explicative—ăi putea-o numi geografie regională.

Ce mare este rolul geografului din acest al doilea punct de privire și căt de multiple și de variate cunoștințe nu i se cer lui, pentru rezolvarea ciferelor probleme ce are de deslegat.

Înălțarea, pentru cu o altă ocazie spuscam, și acum o repet, că nu șiu, dacă prin modeștele mele cunoștințe, pot corespunde scop-ului acestiei noastre instituții

Prin com-nicarea de față, să pun—după datele istoricilor și geografiilor vechi, asupra configuraționii Deliei Dunărei—o întrebare domnilor colagiști specialiști, asupra acestei chestiuni, căreia eu nu-i pot răspunde; adică să se verifice geologică posibilitatea cursului

vechiului braț al Dunării, numit Sacrum, prin valea Telejii și până unde se întinde Insula Peuce.

Descriere. — După un drum de 2.700 k., și după ce primește în matca sa apele a 25 afiliene importante, care udă un basin de peste 800.000 k. p., maiestosul fluviu, Dunărea, ajuns la Isaccea, curge

— după datele istoricilor și geografiilor vechi, asupra configuraționii Deliei Dunărei a făcut de 30.000 m. c. pe secundă; iar înaintul secolului îndepărtat (numai în toamna anilor 1863 și 1864) debunii săi micișeau până la 20.000 m. c. pe secundă. (Măsurări sur. les trăsătură de ameliorare extindere astăzi embouchures du Danube par le G. E. D. pag. 24 non 1).

— În 1866, secesă proporțional erau: 63%, pebra brațul Chilia și 37% pebra Tulcea, din care: 7% pentru brațul Sulina și 93% pentru brațul Sf. Gheorghe. (Notă sur. les trăsăture de la C. E. D. pag. 6).

— Acestea sunt datele științifice.

Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 1) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 2) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 3) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 4) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 5) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 6) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 7) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 8) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 9) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 10) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 11) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 12) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 13) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 14) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 15) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 16) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 17) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 18) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 19) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 20) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 21) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 22) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 23) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 24) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 25) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 26) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 27) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 28) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 29) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 30) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 31) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 32) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 33) Înălțarea și extinderea deltei Dunărei se întâmplă de către următoarele cauze:

— 34) Înălțarea și extind

de la Administrația financiară, pentru că comună să piardă procentele cunoscute.

In astă constă, d-le corespondent al statului «Universal», tot concursul dat de d. D. Gheorghiu, primarul orașului Ostravă, în ceea ce privă alimentarea cu apă a reședinței dușmaniei, în care deasă a făcut milionul, stând la... Botușalului.

M. Anu

Construcția palatului de justiție dela Tulcea

O lucrare care amenință să se... eterneze, este desigur aceea a palatului judecătorei dela Tulcea, care, terminat de roșu, a fost lăsat în părăsire, pe când subzile sale au devenit un adevarat aquarium. Astfel apare și mai evidentă dreptatea acelora, cari s-au opus la vreme din răspunderi ca această construcție să fie așezată pe malul Dunării, în loc ca ea să fi înfrumusețat și deschis un alt cartier a orașului, — și așa sărac în edificii și piețe publice.

Tribunalul local, chemat să se pronunțe în procesul intentat prefecturei judecătorei de către antreprenorul lucărărilor, d. Simeon Vasilescu, a dat în sedința sa delă 17 c., următoarea sentință :

Admitând în parte acțiunea reclamantului, a obligat prefectura să plătească d-lui Vasilescu 17.450 lei și 45 de bani, reprezentând suma neachitată antreprenorului din lucrările executate conform devizului; a mai condamnat o să plătească tot d-lui Vasilescu 37.256 de lei și 19 b., valoarea diferențelor scule și obiecte, sau să le restituie acestuia.

Prefectura a fost condamnată să plătească încă, instalația biroulilor, schelilor, mobilierului, obiectelor de lucru, etc., în valoare de 19.097 de lei, sau să le restituie în natură. Tribunalul a mai obligat prefectura să plătească aceluiași arhitect 11.700 de lei valoarea tâmplăriei confectionate și a pieselor luate.

S-a respins cererea de plată a arhitectului Vasilescu, pentru lucrările neprevăzute în deviz, obligând prefectura să plătească numai 800 de lei cheltuieli făcute cu ocasiunea punerii pietrei fundamentale și a mai obligat prefectura să plătească d-lui Vasilescu 10.000 de lei surplu de cost.

Deasemeni a mai respins cererea d-lui Vasilescu de a-i se restituie garanția; a mai respins ca nelondată acțiunea convențională făcută de prefectură și ca fără interes cererea chemării în garanție făcută de Stef. Borș și Robert Flamm.

Ca încheiere, putem spune că întreaga construcție este amenințată de distrugere.

Detașur.

CRONICA ECONOMICA

Filtratul Vinului

Cum se lucrează la Rathaus, Viena

Pentru a obține un bun vin, împedeți să a se feri de diferite boale ce le-am capătă băndu-l nefiltrat, trebuie vinul prin filtru. Mai mult: filtrând vinul, îl putem urca și prețul.

Să descriu filtrul și apoi să vedem cum se operează la filtrat la pivniță de la Rathaus.

Filtrul are capacitate de 370—400 litri, este așezat pe 4 roate spre a fi ușor de transportat, prevăzut d-asupra cu un capăt (capătul nu poate spune, cu el fiind scopul filtrului). Partea de jos a capătului care vine deasupra filtrului, are fundul de tablă de fier găurit prin care se urcă vinul. Capacul se îngurubează și se descurbează după trebuință. Sus are un manometru gradat care arată presiunea aerului și care nu trebuie să treacă peste cifra 5; treând, aparatul nu mai poate suporta presiunea aerului și este predispus a face explozie. Presiunea să oscileze între 3 $\frac{1}{2}$ —4 atmosfere cel mult. În partea dincolo a filtrului, la capăt, se așază o cană ce arată când filtrul este plin, cu vin și nu tub pe unde intră vinul în filtru, care comunică până în partea de jos a filtrului. Tubul pe la jumătate are o cană pe care este însemnat prin o creșătură jurul

dându-i să înțeleagă că și el i se îngurgează.

Aceasta este valoarea instrumentelor necesare la filtratul vinului cu ajutorul motorului electric.

În această pivniță se așază un filtru de o construcție mai simplă numită Flaschen Filter. Din acest filtru, vinul filtrat merge direct în sticle, pe zi se umple 1000 de sticle cu acest filtru.

10 m. de furtun absorbitoare costă 220 coroane.

Aceasta este valoarea instrumentelor necesare la filtratul vinului cu ajutorul motorului electric.

În această pivniță se așază un butoiu din anul 1873 având volumul de 70 m. c. sau 70.000 litri capacitate, vasul costă 32.000 coroane. Numai fundul din făță, frumos sculptat cu felurite gravuri, reprezentând mai multe state, costă încă 4000 coroane, motorul 1500.

10 m. de furtun absorbitoare costă 220 coroane.

Aceasta este valoarea instrumentelor necesare la filtratul vinului cu ajutorul motorului electric.

În această pivniță se așază un butoiu din anul 1873 având volumul de 70 m. c. sau 70.000 litri capacitate, vasul costă 32.000 coroane. Numai fundul din făță, frumos sculptat cu felurite gravuri, reprezentând mai multe state, costă încă 4000 coroane.

Pericle Constantinescu

Rathaus, Viena

NOTĂ.—În această pivniță se mai lucrează cu un filtru de o construcție mai simplă numită Flaschen Filter. Din acest filtru, vinul filtrat merge direct în sticle, pe zi se umple 1000 de sticle cu acest filtru.

Ca să putem cunoaște vinul dacă este bun de trezuit în vasa, aveam să pară, în permanență la filtru (în timpul se filtrării). Ca să facem comparație, umplu un pahar cu vin în vasa din vas și alături un pahar cu vin din filtru și să cunoaștem foarte bine, examinându-ne la lumină electrică sau la lumina lampii. La Rathaus toată pivnița e iluminată cu electricitate.

Dar poate că aceasta e prima lui condiție de viață...

IV

Cu șira spinării încovoiată sub povara sfântă a muncii, cu față brândășă de trăsături triste și suferințele lăuntrice, thieritorul își continuă treba. Înțeles întrăjubat al lemnului nu-i ajunge la ureche, blestemul nu-i doare, rugăciunea nu-i îndușoarează. Vista dimprejur e toată frumusețea ei vrăjitoare, nu-i atrage.

E prea adâncit în încreștere pe care o

l-a, tot pentru vină, căci el voghiște,

prin munca, la întreținerea fluidului etern

d-n cu capăt copii iubiti, căci să se

șase cu lăzărurile uscate pe genă, să

vînă cu o fărăme de pâine, de departe,

peste căpătăi invăzite.

Om și păstor!

Amândouă mușoare pentru acelaș scop.

Dar, care e mai mare? Omul!

Vasile Deaconescu

CRONICA TEATRALĂ

de PETRE VULCAN

VICTOR ANTONESCU LA CONSTANȚA

În seara zilei de 12 Octombrie, trupa dramatică de sub conducerea d-lui Victor Antonescu a dat o reprezentare în sala teatrului „Elpis”, cu piesa „Fata Deputată”. În trei acte.

Subiectul e luate din lumea industrială a societății franceze.

D-l Leroi un bun burghez, proprietar unei uzine, e băntuit de frigurile deputației. El are un comptabil pe care dorește să îl facă ginere, această petrecere în casă cu campania electorală, nu se poate ocupa de afacerile uzinei și avea nevoie de un colaborator destotinic.

Li propune primul să fie să-i descurcește.

— De ce, D-roara, nu vrei să ne dai prețiosul d-tale concurs?

— Făndea nu pot să joc alătarea de un așa născos bărbat ce mi-l-așteptă să răspundă dânsă.

— Cum așa?

— Nu pot și pace, să mă punet pe frig!

Nasul lui căt o aripă de liliac îmi face rău, să aducă la disperare. Dacă încreză în rolul altuia sau dacă jucă și văză, să ne închipui că peste 12 ani, artiste în floare, va veni să te cucerescă totă admirarea mea. Ei bine, când Marioara a văzut cine era să susțină rolul lui Mihăileanu, n'a mai vrut cu nici un preț să joace.

— Dece, D-roara, nu vrei să ne dai prețiosul d-tale concurs?

— Făndea nu pot să joc alătarea de un așa născos bărbat ce mi-l-așteptă să răspundă dânsă.

— Cum așa?

— Nu pot și pace, să mă punet pe frig!

Nasul lui căt o aripă de liliac îmi face rău, să aducă la disperare. Dacă încreză în rolul altuia sau dacă jucă și văză, să ne închipui că peste 12 ani, artiste în floare, va veni să te cucerescă totă admirarea mea. Ei bine, când Marioara a văzut cine era să susțină rolul lui Mihăileanu, n'a mai vrut cu nici un preț să joace.

— Dece, D-roara, nu vrei să ne dai prețiosul d-tale concurs?

— Făndea nu pot să joc alătarea de un așa născos bărbat ce mi-l-așteptă să răspundă dânsă.

— Cum așa?

— Nu pot și pace, să mă punet pe frig!

Nasul lui căt o aripă de liliac îmi face rău, să aducă la disperare. Dacă încreză în rolul altuia sau dacă jucă și văză, să ne închipui că peste 12 ani, artiste în floare, va veni să te cucerescă totă admirarea mea. Ei bine, când Marioara a văzut cine era să susțină rolul lui Mihăileanu, n'a mai vrut cu nici un preț să joace.

— Dece, D-roara, nu vrei să ne dai prețiosul d-tale concurs?

— Făndea nu pot să joc alătarea de un așa născos bărbat ce mi-l-așteptă să răspundă dânsă.

— Cum așa?

— Nu pot și pace, să mă punet pe frig!

Nasul lui căt o aripă de liliac îmi face rău, să aducă la disperare. Dacă încreză în rolul altuia sau dacă jucă și văză, să ne închipui că peste 12 ani, artiste în floare, va veni să te cucerescă totă admirarea mea. Ei bine, când Marioara a văzut cine era să susțină rolul lui Mihăileanu, n'a mai vrut cu nici un preț să joace.

— Dece, D-roara, nu vrei să ne dai prețiosul d-tale concurs?

— Făndea nu pot să joc alătarea de un așa născos bărbat ce mi-l-așteptă să răspundă dânsă.

— Cum așa?

— Nu pot și pace, să mă punet pe frig!

Nasul lui căt o aripă de liliac îmi face rău, să aducă la disperare. Dacă încreză în rolul altuia sau dacă jucă și văză, să ne închipui că peste 12 ani, artiste în floare, va veni să te cucerescă totă admirarea mea. Ei bine, când Marioara a văzut cine era să susțină rolul lui Mihăileanu, n'a mai vrut cu nici un preț să joace.

— Dece, D-roara, nu vrei să ne dai prețiosul d-tale concurs?

— Făndea nu pot să joc alătarea de un așa născos bărbat ce mi-l-așteptă să răspundă dânsă.

— Cum așa?

— Nu pot și pace, să mă punet pe frig!

Nasul lui căt o aripă de liliac îmi face rău, să aducă la disperare. Dacă încreză în rolul altuia sau dacă jucă și văză, să ne închipui că peste 12 ani, artiste în floare, va veni să te cucerescă totă admirarea mea. Ei bine, când Marioara a văzut cine era să susțină rolul lui Mihăileanu, n'a mai vrut cu nici un preț să joace.

— Dece, D-roara, nu vrei să ne dai prețiosul d-tale concurs?

— Făndea nu pot să joc alătarea de un așa născos bărbat ce mi-l-așteptă să răspundă dânsă.

— Cum așa?

— Nu pot și pace, să mă punet pe frig!

Nasul lui căt o aripă de liliac îmi face rău, să aducă la disperare. Dacă încreză în rolul altuia sau dacă jucă și văză, să ne închipui că peste 12 ani, artiste în floare, va veni să te cucerescă totă admirarea mea. Ei bine, când Marioara a văzut cine era să susțină rolul lui Mihăileanu, n'a mai vrut cu nici un preț să joace.

— Dece, D-roara, nu vrei să ne dai prețiosul d-tale concurs?

— Făndea nu pot să joc alătarea de un așa născos bărbat ce mi-l-așteptă să răspundă dânsă.

— Cum așa?

— Nu pot și pace, să mă punet pe frig!

Nasul lui căt o aripă de liliac îmi face rău, să aducă la disperare. Dacă încreză în rolul altuia sau dacă jucă și văză, să ne închipui că peste 12 ani, artiste în floare, va veni să te cucerescă totă admirarea mea. Ei bine, când Marioara a văzut cine era să susțină rolul lui Mihăileanu, n'a mai vrut cu nici un preț să joace.

— Dece, D-roara, nu vrei să ne dai prețiosul d-tale concurs?

— Făndea nu pot să joc alătarea de un așa născos bărbat ce mi-l-așteptă să răspundă dânsă.

— Cum așa?

— Nu pot și pace, să mă punet pe frig!

Nasul lui căt o aripă de liliac îmi face rău, să aducă la disperare. Dacă încreză în rolul altuia sau dacă jucă și văză, să ne închipui că peste 12 ani, artiste în floare, va veni să te cucerescă totă admirarea mea. Ei bine, când Marioara a văzut cine era să susțină rolul lui Mihăileanu, n'a mai vrut cu nici un preț să joace.

— Dece, D-roara, nu vrei să ne dai prețiosul d-tale concurs?

MAGASIN DE INCREDERE

P. ŠAPIRA

Furnisori Curții Regale

CONSTANȚA. — 17, STRADA CAROL. 17

**RECOMANDĂ MARELE SAU MAGASIN CU
CEASORNICARIE
BIJOUTERIE
SI OPTICA**

ca cel mai boga: sortat din toată Dobrogea

Vinde cel mai etin

Se găsește măruri de la 50 bani la 2.500 lei bucata

Cadeuri pentru logodne, nunți și botezuri

LA ŠAPIRAse vând și bilete ale
Loteriei Regatului Român

Orice comandă se poate efectua și prin poștă

Prospecte gratis la cerere

MAGASIN DE INCREDERE

Onor. Clientelă,

Servire în modul
cel mai conștientios,
făcând cîntărea cl.
și soluri garantate
și din o popinieră re-
numită d'n Ungaria,
10000 bucati viață at-
âtă 185 lei, galbenă
de Odobești, Crampo-
șie mult foarte de Cot-
ur Petrești, Braghi-
na. Soluri negre: Hur-
ginder, Radacă, O-
porio, Negru vîrtoș, Soluri Chasselas
1000 bucati 2000 lei, Blanc, rose, Con-
ard, Vibert, Tokay, Napoleon, Tam-
bosse: (unus) 200 lei, I.G. Ottonei,
Muscat Perie de Caapa cel mai înțepător
de masă mil 300 lei, bună săpașa pen-
tru înzins. Vîță de 2 ani 20% mai scump.
Soluri albe în verde 10%, mai scump.
Comenzile vor fi însoțite cu un scut
de 2%.

Servesc și cu pomi alțoi de 3-4 ani,
Meri, Cireș, Pruni, Cârci, Cireși, Vișini,
Gutui, Persici, Nuci, 1 bucată 1.20-2 lei.
Comenzile se vor expedia prin gară Constanța,
și se vor adresa în Strada Ion Blădescu 8, Constanța.

Cu sticla ALEXE BOCOLY

**SOCIETATE ANONIMA
DE
CIMENT PORTLAND**
si
VAR HIDRAULIC
CERNAVODA (România)
— CAPITAL SOCIAL LEI 2.000.000 —
Producția anuală totală 100.000

Fabrici de CIMENT PORTLAND și Var Hidraulic

Ciment Portland provenind din cuplare rotativă de cera
mai recentă construcție, prezintă
special și comercial din fabrica Cernavoda,
fiind ghidat, de ceea cea mai superioară calitate
P. autoritățile competente, au fost admise la teste lucrările administra-
tive civile și militare; întrebăriședea de către reprezentanți
cum arătă Construcția Portului Constanța, precum și la teste
magazile Serviciilor hidraulice din țară.

Export în: BULGARIA, RUSIA, TURCIA și SERBIA

Legături directe și extra-rapide cu porturile:

Constantinopol, Smirna și Alexandria

prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comandă și informații să se adresa direct reprezentantului general

D-ll NICOLAE FERER & C-ie, Soc. în comandită, București, Smărăndei 17

sau direcționul Societății Cernavoda

BIROU TEHNIC DE INFORMAȚII MECANICE
— Constanta —**Dominilor Agricultori,**

Dorîți să cumpărați orice soi de mașini care le-ști
vîzut, săi anuit, sau vă întrebăriți că ar exista? Întra-
bați prin scrieră acest birou și veți avea dezlănțui comp-
lete: trimișetă în scrieră leia 1 bani 15 în măciu pentru
informații, în schimb vă spătiți de păsteli și mașini propte.

**Biroul nostru nu are nici o le-
gătură cu nici o casă de mașini.**
Vă recomandă numai mașinile bune, simple și prac-
tice fie din țară, sau străinătate.

Cine întrebă nu se păcăleste
O NOUTATE

**Vapoarele și Tinerătoare e
Americane** sunt minunătul economiei plug-
rului și gazei. Tineră mult, curat și neșmarărat,
în rîșipă și disperat, fiind făchis ca o ecăce, con-
strucție mai solidă ca cele englezești, fără a între-
buința însă mult de 15 oameni pe zile, mașina și
spăla de praf tota pește pe care le face plăvă dină
vechi, depunând singură mașina pleată în gîz. Mai
sănătatea și securitatea și fără dezbândă la rate. Posed certi-
ficătoare de mulțimire dela d-nii: L. Banciu, R. Mi-
hăilescu, Al. Butică, A. Alexandru, I. Nedelcu, N.
Budău, L. Vasilescu și alții. S'a vîndut o garanție
d-lui Ch. Panaitescu mecanic, una d-lui Gh. Dumit-
rescu Mangalia și una d-lui L. Vladescu Caracalul.
Doritorii de a cumpăra să pot adresa d-lui
(Christache) Panaitescu, mecanic Piața Grivita
(Cott.) Constanța.

CASINOUL DIN CONSTANȚA

MARI ATRACTIUNI DE SENZATIE
SERBARII DE ZI SI DE NOAPTEA

TEATRU de Comedii românești sub direcția d-lui DAVILA
TEATRU DE COMED FRANCEZ

Teatrul de Varietăți și Muzc-Hall

ORCHESTRA de virtuozi din Montecarlo sub direcția d-lui REYNAUD

CEI MAI CELEBRI ARTIȘTI DE PE SCENELE EUROPENE

RESTAURANT SI TERASE DE CONSUMATIUNI

MARI SERBARII FOCURI DE ARTIFICII SPLENDIDE

MEETING DE AVIAȚIUNE

CURSE DE CAI — CURSE DE REGATE

Toate atracțiunile marilor casinourilor din lume

DIMITRIE BĂLĂNESCU

107 — STRADA CAROL, — 107

MAGAZIN CU FIERARIE

ABORTAT CU

Braște, lacăte, balamale, sărmă, ciment, var hidraulic
nicovale, menghine, etc.

Specialitate în articole de
Vopsele fine, Uleiuri fine englezegli și tot felul de Lacuri garantate

BAZAR ENGLEZ
CARP & COSTOVICI

— CONSTANȚA —

No. 6-8, STRADA CAROL I, No. 6-8

Asortat numai cu MARFURI FINE.— Articole de voiaj.— Articole pentru domni
— INCĂLTĂMINTE AMERICANĂ —
Galanterie de Lux și Novități.— Cravata de Primul Rang.— Ștofe Englezegli

“DOBROGEA”

SOCIETATE COOPERAȚIVĂ

CAPITAL SOCIAL 100.000 LEI

Constanța, — STRADA CAROL No. 64, — Constanța

FURNIZARE A SERVICIULUI MARITIM ROMÂN SI A CAZINOULUI COMUNAL CONSTANȚA

**COLONIALE, DELICATESE ARTICOLE ORIENTALE
BAUTURI INDIGENE ȘI STREINE**

Serviciul la domiciliu gratuit

Expedițiuni în țara și streinătate

TELEFON

TELEFON